

Metafora Konseptual dan Manifestasi Linguistik dalam Bahasa Melayu dan Perancis: Satu Analisis Kognitif

Suziana Mat Saad

suziana@ukm.edu.my

Pusat Literasi dan Transformasi Sosiobudaya,

Fakulti Sains Sosial & Kemanusiaan,

Universiti Kebangsaan Malaysia

Nor Hashimah Jalaluddin

shima@ukm.edu.my

Pusat Literasi dan Transformasi Sosiobudaya,

Fakulti Sains Sosial & Kemanusiaan,

Universiti Kebangsaan Malaysia

Imran Ho-Abdullah

imranho@ukm.edu.my

Pusat Literasi dan Transformasi Sosiobudaya,

Fakulti Sains Sosial & Kemanusiaan,

Universiti Kebangsaan Malaysia

ABSTRAK

Makalah ini meneliti bagaimana manifestasi linguistik metafora konseptual diterjemahkan daripada bahasa Melayu kepada bahasa Perancis. Sebelum ini aspek penterjemahan metafora telah ditangani menerusi teori terjemahan konvensional. Seiring dengan kebangkitan aliran kognitif dalam membincarakan tentang metafora, makalah ini mengambil inisiatif untuk menyelisik bagaimana pendekatan kognitif mampu menghuraikan permasalahan ini dari satu perspektif yang lebih segar secara makro. Bagi maksud tersebut tiga buah novel Melayu iaitu *Salina*, *Ranjau Sepanjang Jalan* dan *Angin Timur Laut* bersama dengan tiga novel versi terjemahan dalam bahasa Perancis iaitu *Salina*, *Le Riz* dan *Le Vent de Sud-Est* digunakan untuk kajian ini. Kesemua enam buah novel berkenaan membentuk Korpus Dwibahasa Melayu-Perancis. Menerusi kaedah Analisis Metafora BerPola (Stefanowitsch, 2006), enam metafora linguistik dipilih untuk dibincangkan. Tumpuan diberikan kepada metafora linguistik yang menunjukkan pemetaforaan konsep KEHIDUPAN iaitu KEHIDUPAN ADALAH PERJALANAN, KEHIDUPAN ADALAH PEPERANGAN dan KEHIDUPAN ADALAH PERJUANGAN. Penelitian ini akan dibuat berdasarkan pendekatan kognitif yang diusulkan oleh Kövecses (2005). Hasil analisis yang dilakukan ke atas enam data tersebut mendapati terdapat perbezaan dari segi bentuk kata yang digunakan dalam bahasa Melayu dan Perancis. Walau bagaimanapun dari sudut makna literal, makna figuratif dan metafora konseptual yang digunakan hanya satu sampel daripada konsep PERJALANAN yang mengalami perbezaan; lima data lain mengekalkan makna dan metafora konseptual yang sama.

Kata kunci: terjemahan kognitif; metafora konseptual; analisis metafora berPola; persamaan; perbezaan

Conceptual Metaphor and Linguistic Manifestations in Malay and French: A Cognitive Analysis

ABSTRACT

This paper examines how the linguistic manifestations of conceptual metaphors are translated from Malay to French. Prior to this, the translation of metaphors has been conducted through the conventional translation theory. Following the increasing interest in discussing metaphors using the cognitive approach, this paper investigates how the cognitive approach can be used to describe this issue from a different perspective at a macro level. To this end, three Malay novels namely *Salina*, *Ranjau Sepanjang Jalan* and *Angin Timur Laut* and their respective French versions namely *Salina*, *Le Riz* and *Le Vent de Nord-Est* were used in this study. All six novels formed a Malay-French Bilingual corpus. Through Metaphorical Pattern Analysis methods (Stefanowitsch, 2006), six linguistic metaphors were selected for the purpose of discussion. Focus was given on linguistic metaphors that show the metaphors of LIFE as LIFE IS A JOURNEY, LIFE IS WAR and LIFE IS A STRUGGLE. This study was based on the cognitive approach proposed by Kövecses (2005). Results of the analysis conducted on the six data suggest that there are differences in the word forms used in Malay and French. However, from the perspective of literal and figurative meaning as well as the conceptual metaphors used, only one sample of the JOURNEY concept was different; the five others maintained the meanings and the conceptual metaphors.

Keywords: cognitive translation; conceptual metaphor; metaphorical pattern analysis; similarities; differences

PENGENALAN

Dalam aliran kognitif, metafora lebih dikenali sebagai metafora konseptual yang membawa maksud memahami sesuatu domain yang abstrak dalam satu domain yang lain yang lebih konkret (Lakoff & Johnson, 1980). Metafora merupakan satu set pemetaan daripada satu domain konseptual sumber yang konkret kepada satu domain konseptual sasaran yang bersifat abstrak. Komponen yang abstrak ini dijelas berbantuan unsur-unsur yang sepadan daripada komponen yang lebih konkret (Lakoff & Johnson, 1980). Sebagai contoh dalam metafora TEORI ADALAH BANGUNAN, di mana TEORI merupakan domain sasaran sedangkan BANGUNAN merupakan domain sumber. Aliran kognitif membezakan di antara metafora konseptual dengan metafora linguistik. Metafora konseptual berlaku pada tahap kognitif sedangkan metafora linguistik pula merupakan realisasi kepada metafora konseptual yang dapat dikesan sama ada dalam penggunaan bahasa lisan mahupun tulisan (Khajeh & Imran, 2012; Safarnejad, Imran & Norsimah, 2013). Dalam makalah ini, fokus diberikan kepada metafora linguistik yang menunjukkan pemetaforaan tiga konsep KEHIDUPAN yang berbeza iaitu KEHIDUPAN ADALAH PERJALANAN, KEHIDUPAN ADALAH PEPERANGAN dan KEHIDUPAN ADALAH PERJUANGAN. Analisis yang dilakukan ke atas metafora linguistik bahasa Melayu dan terjemahannya dalam bahasa Perancis bertujuan untuk menyeliski ragam kosa kata metafora linguistik berkenaan di samping mengkaji makna literal dan makna figuratifnya. Secara tuntasnya, kajian ini mempunyai tiga objektif yang mahu dicapai. Objektif yang pertama ialah untuk melakukan satu penilaian kognitif secara makro ke atas padanan metafora linguistik yang telah melalui proses terjemahan daripada bahasa Melayu (BM) kepada bahasa Perancis (BP). Objektif kedua pula ialah untuk meneliti sudut persamaan dan perbezaan yang berlaku kepada metafora linguistik yang diterjemahkan dan objektif ketiga ialah untuk mencerakinkan metafora linguistik tersebut berdasarkan tiga

parameter utama iaitu: makna literal, makna figuratif dan metafora konsepstual (Kövecses, 2005). Justeru, kajian ini akan cuba menjawab tiga persoalan berikut:

- i. Adakah makna literal perkataan tersebut sama atau berbeza dalam dua bahasa berkenaan?
- ii. Adakah makna figuratifnya sama atau berbeza dalam dua bahasa berkenaan?
- iii. Adakah metafora konseptual yang mendasari perkataan berkenaan dengan makna literal dan figuratifnya sama atau berbeza dalam dua bahasa berkenaan?

Kajian ini dilihat signifikan kerana kajian ke atas metafora dalam bahasa-bahasa berbeza boleh memberi gambaran jelas tentang kelakuan metafora secara rentas bahasa dan budaya (Kövecses, 2003; Gibbs, 2006). Ini sekaligus dapat mengukuhkan lagi tahap kesefahaman di antara bahasa dan budaya yang sangat berbeza di antara satu dengan lain.

Kajian-kajian terdahulu telah meneroka kaedah-kaedah penterjemahan dan seterusnya melaporkan teori dan dapatan kajian yang bersifat mencari padanan yang serasi dengan metafora linguistik yang dibincangkan. Namun kaedah pengecaman metafora linguistik berkenaan seakan dipinggirkan. Sehubungan dengan itu, kajian ini juga memperkenalkan kaedah pengesanan metafora linguistik yang masih belum diteroka secara mendalam dalam kalangan penyelidik tempatan iaitu Analisis Metafora berPola atau *Metaphorical Pattern Analysis* (Stefanowitch, 2006). Kajian ini akan menguatkan serta memantapkan kajian yang terdahulu menerusi data yang menumpukan kepada pemetaforan KEHIDUPAN yang diperoleh daripada dua bahasa yang tiada langsung pertalian kekeluargaan di samping jarak geografi yang jauh di antara satu sama lain.

Kajian ini menggunakan pendekatan kognitif bagi melihat secara makro analisis dalaman yang berlaku apabila metafora linguistik Melayu diterjemahkan kepada bahasa Perancis.

TINJAUAN KAJIAN LEPAS

Persoalan sama ada metafora boleh diterjemahkan atau tidak menjadi topik perbincangan hangat dalam kalangan para sarjana terjemahan (van den Broeck, 1981). Selain itu sarjana terjemahan turut mengulas tentang prosedur terjemahan, tipologi teks serta elemen budaya dalam metafora (Burmakova & Marugina, 2014). Alvarez (1993) mengatakan terdapat banyak penghalang untuk mendapatkan satu teori terjemahan metafora, manakala Mason (1982) pula berpandangan bahawa teori terjemahan metafora adalah tidak perlu kerana hanya teori terjemahan sahaja yang diutamakan. Justeru disiplin terjemahan dilihat kurang memberi keadilan dan kurang luwes dalam menyantuni isu terjemahan metafora konseptual yang dikaitkan dengan sistem kognitif manusia yang rencam dan sulit. Oleh itu perbahasan tentang isu ini bermula dengan kajian yang dilakukan Mandelblit pada tahun 1995 diikuti dengan beberapa kajian lain seperti Schäffner (2004), Kovecses (2005) dan AlHasmawi (2007).

Mandelblit (1995) membuka lembaran kajian terjemahan metafora berdasarkan prinsip kognitif yang dinamakan sebagai Hipotesis Terjemahan Kognitif atau *Cognitive Translation Hypothesis*. Hipotesis ini menawarkan dua solusi kepada penterjemahan metafora. Hipotesis pertama dinamakan sebagai Kaedah Pemetaan Serupa (*Similar mapping conditions*) di mana tiada perubahan konseptual berlaku kepada metafora di antara dua bahasa yang terlibat. Situasi ini lebih mudah kerana metafora yang sedia ada dan sepadan dapat terus digunakan dalam bahasa sasaran. Jika metafora yang sepadan tidak wujud, penterjemah disarankan menggunakan simili dalam kaedah terjemahan ini. Hipotesis kedua pula ialah Kaedah Pemetaan Berbeza (*Different mapping conditions*) yang berlaku apabila

terdapat anjakan konseptual terhadap metafora dalam bahasa-bahasa berkenaan. Jika situasi ini berlaku terjemahan menjadi lebih rumit dan memerlukan lebih banyak masa. Mandelblit mencadangkan beberapa pilihan kepada penterjemah sama ada menggunakan parafrasa, nota kaki, penerangan atau kaedah pengguguran.

Schäffner (2004) dalam kajiannya tidak mengetengahkan sebarang teori atau model yang boleh diaplikasikan untuk proses terjemahan. Sebaliknya beliau membincangkan tentang implikasi yang berlaku kepada teori metafora konseptual (TMK) apabila proses terjemahan metafora dilakukan. Schäffner mendapati secara umumnya terdapat metafora konseptual yang sama dikekalkan dan terdapat juga metafora konseptual berbeza dipilih untuk digunakan dalam teks sasaran.

Sementara itu, Al-Hassnawi (2007) berpendapat isu pokok dalam terjemahan metafora terletak kepada faktor budaya. Beliau mendapati banyak metafora linguistik dalam kajiannya bersifat khusus budaya. Menurut beliau lagi, penterjemah perlu berusaha untuk mengatasi kesukaran menterjemah metafora linguistik khusus budaya dengan cara mendapatkan padanan terjemahan yang mempunyai darjah kesepadan kognitif yang hampir sama. Hasilnya Al-Hassnawi menawarkan satu lagi bentuk padanan yang merupakan lanjutan daripada kajian Mandelblit. Beliau mendapati daripada kajian beliau yang melibatkan bahasa Arab dan Inggeris, Kaedah Pemetaan Serupa dapat dicerakinkan kepada dua iaitu (i) pemetaan serupa dan sama kerana kebanyakannya melibatkan peribahasa dan bersifat ‘budaya sejagat’. (ii) pemetaan serupa tetapi leksikal berbeza kerana faktor agama dan etika dalam bahasa sasaran telah mendorong kepada pemilihan leksikal yang berbeza.

Menurut Kövecses (2005), dua bahasa mungkin berkongsi metafora konseptual yang sama dan metafora konseptual berkenaan boleh dinyatakan melalui pelbagai metafora linguistik yang sama tetapi menggunakan ungkapan-ungkapan yang berbeza. Perbezaan ketara ini boleh berlaku disebabkan oleh budaya dan ideologi berbeza yang melatari bahasa-bahasa berkenaan. Aspek budaya dan ideologi didapati mempunyai pengaruh yang besar ke atas fungsi metafora konseptual dalam bahasa. Lantaran itu Kövecses telah menyenaraikan lima kebarangkalian berikut apabila proses terjemahan metafora linguistik daripada satu bahasa kepada bahasa yang lain berlaku. Ini dapat dilihat dalam Jadual 1 di bawah.

JADUAL 1. Lima Kebarangkalian untuk Menterjemah Makna Figuratif dari Satu Bahasa ke Bahasa yang lain.

	Bentuk kata	Makna Literal	Makna Figuratif	Metafora Konseptual
1.	Paling kerap	berbeza	sama	sama
2.	Kerap	berbeza	berbeza	sama
3.	Kurang kerap	berbeza	berbeza	berbeza
4.	Karya Sastera	berbeza	berbeza	berbeza
5.	Makna Figuratif disampaikan secara literal	berbeza	berbeza	[tiada metafora]

Sumber: Kövecses (2005)

Kövecses (2005) berpendapat kerencaman kebarangkalian ini menunjukkan bahawa kaedah penterjemahan metafora bersifat fleksibel dan secara tidak langsung menunjukkan bahawa metafora merupakan satu cabaran besar kepada penterjemah.

Kajian Burmakova dan Marugina (2014) merumuskan bahawa dalam pendekatan kognitif terdapat beberapa isi penting yang perlu diambil ingatan:

- Metafora merupakan satu proses kognitif yang mengkonsepsikan minda dan pemikiran manusia secara linguistik yang mungkin serupa atau berbeza dalam bahasa.

- Terjemahan metafora adalah satu proses antar-budaya yang memerlukan pengetahuan mendalam dalam kedua-dua bahasa terlibat. Oleh kerana itu proses terjemahan metafora merupakan satu tugas yang mencabar.
- Kaedah-kaedah terjemahan yang dicadangkan oleh sarjana linguistik kognitif adalah sama seperti kaedah tradisional seperti (i) penggantian, iaitu metafora dengan metafora yang lain, (ii) parafrasa, iaitu metafora kepada makna sahaja, (iii) perbandingan, iaitu penggunaan simili dan (iv) pelesapan iaitu tidak diterjemahkan.

METODOLOGI

Kaedah Analisis Metafora berPola (selepas ini AMP) yang diperkenalkan oleh Stefanowitsch (2006) merupakan satu kaedah untuk mengenal pasti metafora. Ia dibangunkan bagi mengimbangi dan mengatasi kelemahan kaedah lebih tradisional seperti pendekatan introspektif yang banyak terdapat dalam kajian-kajian TMK pada peringkat awal kemunculannya. Kaedah introspektif ini dikritik hebat kerana menggunakan data buatan dan gagal menunjukkan situasi dan prestasi sebenar penggunaan metafora dalam wacana sebenar (Deignan, 2008). Justeru ramai linguis yang beralih arah kepada penggunaan korpus (*corpus-based research*) yang ternyata menawarkan wadah yang lebih praktis bagi mendapat hasil kajian yang boleh diperakukan tahap kesahan dan keandalannya (Charteris-Black, 2004; Deignan 2005, 2006, 2008; Stefanowitch dan Gries 2006).

Stefanowitsch (2006) berpendapat meskipun kajian berasaskan korpus masih di peringkat permulaan, ia telah menunjukkan perkembangan yang memberangsangkan. Beliau menyenaraikan tiga kaedah utama yang lazimnya dipraktikkan untuk menjelajai metafora linguistik daripada korpus kajian iaitu (a) pencarian secara manual dengan membaca keseluruhan korpus dan mengeluarkan metafora linguistik yang berkaitan (b) pencarian menggunakan item leksikal daripada domain sumber (selepas ini DS) (c) pencarian menggunakan item leksikal daripada domain sasaran (selepas ini DSR). Cadangan kaedah (c) iaitu pencarian menggunakan item leksikal daripada DSR sebagai asas pencarian dinamakan sebagai Analisis Metafora berPola (AMP).

Stefanowitsch (2006) menjelaskan, apabila berbicara tentang item leksikal dalam DS dan DSR, terdapat dua jenis ujaran metafora yang boleh dibezaikan berdasarkan penggunaan item leksikal ini. Sebagai contoh, dua metafora konseptual berikut digunakan oleh Lakoff dan Johnson (1980) dalam kajian mereka.

(1) ARGUMENT IS WAR

DS WAR

DSR ARGUMENT (i.e DISCUSSION)

- Your claims are *indefensible*.
- His criticisms were *right on target*.
- He *shot down* all of my arguments.

(2) LOVE IS WAR

DS WAR

DSR LOVE

- He is known for his many rapid *conquests*.
- He *fled* from her *advances*.
- He is slowly *gaining ground* around her.

Contoh (1) a-c mengandungi item leksikal daripada kedua-dua domain iaitu DS (*indefensible*, *target*, *shoot down*) dan DSR (*claims*, *criticisms*, *arguments*). Contoh (2) d-f hanya mengandungi item daripada DS sahaja (*conquests*, *advances*, *gaining ground*).

Menurut Stefanowitsch (2006), contoh (1) a-c dinamakan Metafora berPola (*metaphorical pattern*) manakala contoh (2) d-f bukan contoh Metafora berPola. Oleh itu Metafora berPola didefinisikan sebagai:

A metaphorical pattern is a multi-word expression from a given source domain (SD) into which one or more specific lexical item from a given target domain (TD) have been inserted.

Stefanowitsch (2006) juga menunjukkan Metafora berPola bukan sekadar memberikan pemetaan yang bersifat umum di antara sub domain semantik bahkan ia mampu membentuk hubungan yang bersifat khusus di antara item leksikal DSR dan item leksikal DS yang mungkin ditemui di dalam konteks penggunaan bahasa literal. Sebagai contoh

1. (c) He shot down all of my *arguments*.

DSR DISCUSSION:

argument

DS WAR:

He shot down all of my *planes/missiles/...*

Pemetaan Umum:

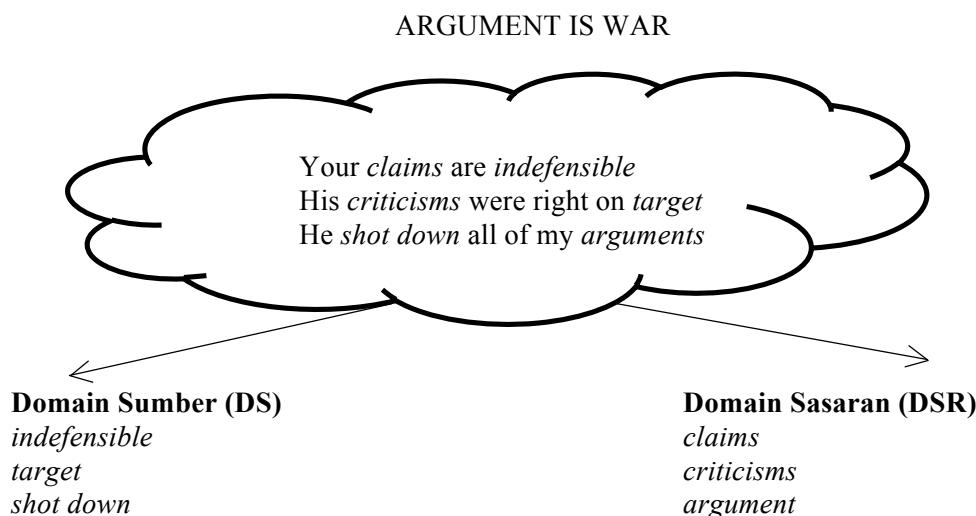
DISCUSSION IS WAR

Hubungan spesifik:

argument ≈ *planes/missiles*

Di sini metafora linguistik (ML) “He shot down all of my *arguments*.” bukan sekadar menawarkan pemetaan umum DISCUSSION IS WAR tetapi ia mempunyai pemetaan kognitif yang khusus iaitu ARGUMENTS ARE MISSILES. Oleh itu, perkaitan yang jelas dan eksplisit seperti dalam 1(c) dapat membantu penyelidik untuk menentukan tahap pertalian yang wujud di antara DS dan DSR kepada satu peringkat yang lebih tinggi yang jarang didapati dalam kajian metafora. Stefanowitsch (2006) juga berpendapat analisis sebegini turut bermanfaat kepada kajian yang melihat kepada aspek padanan dalam terjemahan. Beliau berkata,

One application of metaphorical pattern analysis is the investigation of culture- and language-specific differences between translation equivalents; the possibility is intriguing that words may interact with metaphorical mappings in language-specific ways.

RAJAH 1. Item leksikal Domain Sumber dan Domain Sasaran membentuk Metafora berPola

SUMBER DATA

Data yang dibincangkan dalam makalah ini bersumberkan Korpus Dwibahasa Melayu-Perancis atau ringkasnya KDMP. KDMP dibina menggunakan data bahasa yang diperolehi daripada enam buah novel iaitu tiga buah novel Melayu dan serta karya terjemahan novel-novel terbabit dalam bahasa Perancis (BP). Karya-karya Melayu yang dipilih merupakan hasil nukilan para Sasterawan Negara iaitu *Salina (SaM)* yang dikarang oleh A. Samad Said, *Ranjau Sepanjang Jalan (RSJ)* oleh Shahnon Ahmad dan *Angin Timur Laut (ATL)* oleh S. Othman Kelantan. Keaslian cerita serta mutu bahasa yang digunakan dalam karya asli ini menjadi antara faktor pendorong kepada sarjana dari Perancis untuk memperkenalkan karya-karya istimewa ini kepada khalayak masyarakat Perancis. Dalam BP, novel-novel ini diterjemahkan di bawah tajuk *Salina (SaF)*, *Le Riz (RIZ)* dan *Le Vent de Sud-Est (VNE)*. Selain daripada beberapa aspek yang disebutkan di atas, pemilihan wacana sastera juga didorong oleh beberapa faktor lain. Menurut Monti (2006) wacana sastera tampak ketinggalan dari segi jumlah kajian penterjemahan metafora jika dibandingkan dengan wacana kewartawanan dan wacana politik yang mana sebahagian besar kajian berkenaan memfokuskan kepada metafora lazim. Kajian yang menggunakan teks sastera mampu menyerlahkan nilai estetika teks tersebut, mencerminkan nilai budaya bangsa (Ramli, 1997), mengandungi semangat kebudayaan masyarakat konteksnya (Solehah, 1997) di samping menonjolkan kekuatan sisi kognitif yang terkandung di dalamnya.

PEMILIHAN DATA

Sumber data diperoleh daripada KDMP. Pengkaji membaca dan meneliti setiap baris ayat di dalam Teks BM terlebih dahulu. Metafora linguistik yang menepati kriteria metafora berPola dipilih dan padanannya diperolehi daripada teks BP. Data yang diteliti daripada Teks Sumber BM 1, 2 dan 3 mesti mempunyai padanan dalam Teks Sumber BP 1, 2 dan 3. Jika tiada padanan, data tersebut akan diabaikan.

Bahasa Melayu	→	Bahasa Perancis
Teks Sumber 1 (ATL)	→	Teks Sasaran 1 (<i>VNE</i>)
Teks Sumber 2 (<i>RSJ</i>)	→	Teks Sasaran 2 (<i>RIZ</i>)
Teks Sumber 3 (<i>Sam</i>)	→	Teks Sasaran 3 (<i>SaF</i>)

RAJAH 2. Padanan dalam Korpus Dwibahasa Melayu-Perancis

Dalam proses terjemahan, kadang-kala terdapat ayat-ayat BM yang tidak diterjemahkan ke dalam BP. Ini bermakna ayat tersebut tiada padanannya. Sebagai contoh, Rajah 3 di bawah menunjukkan setiap ayat dalam teks BM mempunyai padanannya dalam BP. Bagi memudahkan pencarian ini, kesemua teks sumber dan sasaran disimpan dalam bentuk dokumen *Word*. Bentuk data yang disimpan adalah seperti berikut.

RANJAU SEPANJANG JALAN / LE RIZ	
RSJ	RIZ
1 MATI hidup dan susah senang dipegang oleh Tuhan.	La mort la vie, les peines les joies sont entre les mains de Dieu.
2 Dipegang oleh Allah Azzawajalla	Entre les mains d'Allah le Tout-Puissant.
3 Ini pegangan Lahuma sekarang;	Telle était la foi de Lahuma.
4 malah telah menjadi pegangan yang kokoh sejak datuknya Haji Debasa dulu lagi.	Une foi qui avait jeté profond ses racines au temps de son grand-père, Haj Debasa.
5 Tapi bila Haji Debasa, datuknya, disimpan baik-baik dalam tanah , Lahuma meneruskan juga pegangan itu.	Puis, quand Haj Debasa, son grand-père, avait été enfoui dans la terre où il reposait, Lahuma avait repris et perpétué cette foi.
6 Mati-hidup dan susah-senang dipegang oleh Tuhan.	La mort la vie, les peines les joies sont entre les mains de Dieu.
7 Di-pegang oleh Allah Azzawajalla.	Entre les mains d'Allah le Tout-Puissant.
8 Jeha juga serupa pegangannya.	Jeha aussi avait cette même foi.
9 Dia cuma ikut lakinya saja.	En cela elle suivait son mari.
10 Dan ikutan itu bukan setakat ikutan buta-tuli semata, tapi Jeha pun ada pegangan juga.	Mais en le suivant elle n'allait pas jusqu'à le suivre aveuglément car Jeha, assurément, avait aussi la foi.
11 Dia percaya sungguh.	Elle croyait en vérité.
12 Dia percaya sampai ke bulu-bulunya sekali.	Elle croyait de tout son corps, du moindre frémissement de sa peau.
13 Mati hidup dan susah senang dipegang oleh Tuhan.	La mort la vie, les peines les joies sont entre les mains de Dieu.
14 Di-pegang oleh Allah Azzawajalla.	Entre les mains d'Allah le Tout-Puissant.
15 Kesenangan dan kebahagiaan diterima dengan penuh kesyukuran.	Le bonheur et les joies sont reçus avec une gratitude sans réserve.
16 Diterima dengan ucapan Alhamdulillah seribu kali.	Reçus avec, en paroles de grâces, mille Alhamdulillah.
17 Dan penderitaan serta malapetaka yang menimpa pun diterima juga dengan kesyukuran.	Et la souffrance et les calamités quand elles frappent sont, elles aussi, reçues avec gratitude.

RAJAH 3. Sampel data *Ranjau Sepanjang Jalan* dalam korpus Dwibahasa Selari

Seterusnya data-data metafora linguistik yang berkaitan disaring daripada korpus. Ia melibatkan data-data yang menyumbang kepada pemetaforaan. Ia melibatkan data-data yang menyumbang kepada pemetaforaan (i) KEHIDUPAN ADALAH SATU PERJALANAN (ii) KEHIDUPAN ADALAH PERJUANGAN dan (iii) KEHIDUPAN ADALAH PEPERANGAN. Kajian ini telah menetapkan hanya satu DSR untuk diperhalusi iaitu konsep KEHIDUPAN yang sangat kompleks dan bersifat pelbagai wajah (Yu & Jia, 2016). Analisis awal mendapati konsep ini paling kerap dimetaforakan melalui DSR PERJUANGAN/ PEPERANGAN/ PERJALANAN. Hakikatnya, konsep-konsep ini juga sering digunakan dalam masyarakat lain, sekaligus merupakan suatu kelaziman, bukannya sesuatu yang baharu dan luar biasa. Setiap metafora konseptual ini akan dibincangkan dengan menampilkan dua contoh setiap satu dalam bahagian berikutnya. Selanjutnya analisis Metafora berPola diaplifikasi pada setiap data BM untuk memastikan data-data berkenaan merupakan metafora linguistik yang relevan dengan kajian ini. Bagi tujuan tersebut penulis akan menggunakan kamus Melayu dan Perancis untuk menunjukkan terdapat perbezaan di antara makna teras dan makna konteksnya. Selanjutnya item leksikal DS digunakan untuk mencari contoh-contoh ayat yang bersifat literal daripada pelbagai sumber lain seperti surat khabar, novel, majalah, berita, blog, laman web dan lain-lain. Langkah ini diambil sebagai satu usaha untuk mendapatkan data yang terbukti telah digunakan dalam BM dan BP sekaligus mengelak daripada menggunakan data bikinan penulis sendiri. Setelah itu, setiap data diteliti dan dibincangkan bagi menjawab persoalan-persoalan kajian yang telah dikemukakan sebelum ini.

ANALISIS DATA DAN PERBINCANGAN

Bahagian ini akan menunjukkan bagaimana metafora yang mendukung fungsi kognitif dan didorong terutamanya oleh pengalaman badaniah dan faktor budaya menunjukkan persamaan dan perbezaan dari segi padanan linguistiknya. Dua bahasa yang menjadi fokus makalah ini sangat jauh perbezaannya dari segi lokasi, komuniti penutur, iklim, fauna dan flora.

KEHIDUPAN ADALAH PERJALANAN → *LA VIE, C'EST UN VOYAGE*

Huraian data KEHIDUPAN ADALAH PERJALANAN adalah seperti berikut:

JADUAL 2. Data KEHIDUPAN ADALAH PERJALANAN

Bil	Kod	BM	BP
1	{ATL1.311}	Dia sedang menghitongkan kehidupan-nya yang berliku2.	<i>Saleh fut repris par les tourments de son existence</i> [Saleh terbawa-bawa oleh keazaban hidupnya] <i>*terjemahan.literal : Saleh telah diambil oleh segala penderitaan daripada kewujudannya*</i>
2	{ATL6.62-64}	Dia melihat sa-buah lubang kubor sedang menganga di-depan jalan kehidupannya. Kubor pekat itu sedang menelan Lijah. Kubor itu sedang menelan Sabut, Leha, Thani, Seman dan Melan.	Saleh voyait comme une tombe ouverte sur son chemin , une grande tombe qui allait engloutir Lijah, Sabut, Leha, Thani, Seman et Melan <i>*terjemahan.literal: Saleh nampak seperti satu kubur terbuka di atas jalannya, sebuah kubur besar yang akan menelan Lijah, Sabut, Leha, Thani, Seman et Melan</i>

Data (1) {ATL1.311} ini merupakan contoh Metafora berPola yang melibatkan penggunaan item leksikal dalam kedua-dua DS dan DSR. Ini juga merupakan contoh metafora berbentuk kluster di mana terdapat dua metafora konseptual KEHIDUPAN dalam ayat yang sama. Data (1) menunjukkan item leksikal daripada DS Perniagaan yang diwakili oleh kata leksikal *hitong* dan DS Perjalanan melalui kata leksikal *liku*. Justeru, dua metafora konseptual utama yang terlibat iaitu (i) KEHIDUPAN ADALAH PERNIAGAAN dan (ii) KEHIDUPAN ADALAH SATU PERJALANAN.

(1) Dia sedang **menghitongkan kehidupan-nya yang berliku2**

(i) (ii)

(i)	DSR KEHIDUPAN:	kehidupannya
	DS PERJALANAN:	apa benar sukarnya bermula, asal pandai membeli dan menjual, dan pandai <i>hitung</i> sedikit (www.prpm@dbp.gov.my)
	Pemetaan umum:	KEHIDUPAN ADALAH PERNIAGAAN
	Hubungan spesifik:	kehidupan ≈ <i>jual beli/ untung rugi</i>
(ii)	DSR KEHIDUPAN:	kehidupannya
	DS PERJALANAN:	tiap <i>liku</i> jalan diturut (www.prpm@dbp.gov.my)
	Pemetaan umum:	KEHIDUPAN ADALAH PERJALANAN
	Hubungan spesifik:	masalah ≈ <i>selekok lengkok jalan</i>

Melalui penggunaan AMP, frasa ***menghitongkan kehidupan-nya*** merupakan ilustrasi kepada langkah yang diatur oleh Saleh agar hidupnya terasa lebih selesa (hasil daripada mendapat untung) dan terhindar daripada terus menerus dalam kemiskinan (menanggung kerugian). Dengan kata lain, Saleh sebagai agen mengatur strategi yang dianggap mampu mengurangkan cabaran kesusahan dalam hidupnya. Proses mengatur strategi ini berhasil daripada proses ‘berfikir’ yang diwakili oleh perbuatan ‘menghitong’. Oleh itu menghitung sebenarnya membawa pengertian berfikir sambil mengatur strategi. Daripada proses kognitif ini terbit satu metafora konseptual lain iaitu BERFIKIR ADALAH MENGHITUNG – *THINKING IS CALCULATING*.

Seterusnya, suasana kesusahan yang dirasakan oleh Saleh dijelaskan melalui frasa ***kehidupan-nya yang berliku2***. Leksikal ***berliku2*** merupakan sebahagian daripada DS PERJALANAN. Dalam perjalanan dari satu tempat ke satu tempat lain, jalan yang berliku memerlukan lebih konsentrasi dan fokus kerana ia lebih mencabar daripada jalan yang lurus.

Jalan yang berliku lebih menyukarkan dan melambatkan perjalanan untuk tiba ke destinasi yang dituju. Jika menggunakan kenderaan, pemandu perlu cekap mengendalikannya.

Dalam data (1) ini juga, “Dia” sebagai agen dalam situasi tersebut, menyedari situasi keberadaannya. Ini mendorong “Dia” untuk ‘berkira-kira’ dan ‘merancang’ itinerary perjalannya supaya matlamat akhir dapat dicapai dengan sempurna. Dalam data ini jelas sekali rantaian metafora majmuk ini saling membantu sesama sendiri dengan menjelaskan, meluas dan menguatkan gestalt konsep kehidupan ini.

Rantaian metafora ini nyata berbeza daripada ujaran metafora yang sering ditemui dalam kajian-kajian introspektif yang menggunakan data buatan atau data intuisi penutur natif seperti yang sering ditemui dalam penyelidikan-penyelidikan awal metafora. Ia berfungsi antara lain sebagai menjelaskan dan meluaskan (Kyratzis, 1997 dlm Koller, 2003) serta menguatkan lagi (Eubanks, 2000) maksud mesej yang mahu disampaikan dalam ujaran yang digunakan.

Pemerhatian terhadap padanan linguistik {ATL1.311} menunjukkan situasi yang sedikit berbeza.

*Saleh fut repris par les *tourments* de son existence.*

[terjemahan literal: Saleh telah diambil oleh segala *penderitaan* daripada kewujudannya]

DSR KEHIDUPAN:	existence
DS BEBAN:	Si l'on prête l'oreille on entend le <i>tourment</i> des tempêtes (Victor HUGO)
Pemetaan umum:	KEHIDUPAN ADALAH BEBAN
Hubungan spesifik:	kehidupan ≈ <i>penderitaan</i>

Secara literalnya frasa ini memberi maksud *Saleh telah diambil oleh segala *penderitaan* daripada kewujudannya*. Terjemahan dalam BP nampaknya memberi penekanan berbeza kepada konsep sebuah kehidupan. Pertama, DS berbeza telah digunakan bagi padanan ini iaitu DS BEBAN. Kedua, bilangannya juga berubah daripada dua DS kepada hanya satu DS sahaja. Justeru rantaian metafora yang ada dalam teks sumber telah digugurkan dalam teks Sasaran.

Item leksikal *tourment* dalam data BP merujuk kepada pelbagai masalah yang ditanggung oleh agen. Metafora konseptual yang menjadi dasar kepada metafora linguistik ini menjadi kurang jelas kerana ia tidak bersifat eksplisit. Oleh itu pengkaji perlu mencari bukti daripada korpus lain bagi menunjukkan bahawa leksikal *tourment* merupakan sebahagian daripada DS BEBAN. Bukti ini terkandung dalam kata-kata Alfred de MUSSET “L’incertitude est de tous les *tourments* le plus difficile à *supporter*” (Ketidakpastian adalah suatu *penderitaan* yang paling susah untuk *ditanggung*). Selain daripada dua perbezaan tadi, satu lagi dapatan menunjukkan bahawa agen seolah-olah tiada lagi kawalan ke atas dirinya sendiri. Dia seperti dikawal oleh satu kuasa luar – kuasa beban yang sangat berat. Dalam situasi ini agen bukan lagi bersifat aktif tetapi sebaliknya bersifat pasif.

Analisis diteruskan dengan data (2) daripada *Angin Timur Laut*. Data ini agak berbeza kerana ia mengandungi tiga ayat pendek yang saling berkait di antara satu sama lain.

- (2) Dia melihat **sa-buah lubang kubor sedang menganga di-depan jalan kehidupannya**(i). Kubor pekat itu sedang menelan Lijah (ii). Kubor itu sedang menelan Sabut, Leha, Thani, Seman dan Melan (iii).

DSR KEHIDUPAN:	kehidupannya
DS PERJALANAN:	Ketika berada dalam lubang kubur itu saya merasakan seolah-olah betul-betul sudah mati. (www.utusanmalaysia.com)

Pemetaan umum: KEHIDUPAN ADALAH PERJALANAN
Hubungan spesifik: kesusahan ≈ *lubang 'kubur'*

Petikan ini menunjukkan wujudnya hubungan yang dapat diselaraskan di antara konsep KEHIDUPAN dengan jalan yang bersifat fizikal. Bersumberkan maklumat yang ada tentang jalan dan ciri-ciri fizikalnya dalam dunia realiti, pengkaji mendapati petikan ini bersifat *unconventional* atau di luar kelaziman. Ini kerana terdapat metafora linguistik “lubang kubur besar” menjadi sumber untuk menjelaskan metafora primer KESUSAHAN DALAM HIDUP ADALAH PENGHALANG KEPADA PERGERAKAN. Dalam keadaan ini perjalanan yang sepatutnya lancar terhalang kerana wujudnya *lubang kubur besar* yang mengganggu kelancaran para pengguna jalan berkenaan.

Lakoff (1993) dalam huraiannya tentang pemetaan PURPOSEFUL LIFE IS A JOURNEY, menyatakan bahawa seorang pengembara akan menggunakan sebatang jalan untuk menuju ke satu destinasi. Dalam petikan ini pengembara tersebut adalah watak Lijah, Sabut, Leha, Thani, Seman dan Melan. Kesemua pengembara ini memilih sebatang jalan untuk ke destinasi mereka namun terpaksa berhadapan dengan satu situasi yang menjadi penghalang kepada kelancaran perjalanan mereka. Halangan berkenaan bukan bersifat sementara bahkan boleh jadi berkekalan kerana intipati tersirat yang dibawa oleh frasa *lubang kubur* berkait rapat dengan kematian.

Dalam data ini, frasa atau perkataan yang digunakan bukan sekadar untuk menyampaikan maksud pada tahap permukaan sahaja bahkan yang lebih utama, ia mendukung fungsi kognitif yang memberikan impak besar kepada pemikiran masyarakat. Penggunaan frasa *lubang kubur besar* dan *menelan* dihubungkan dengan jalan untuk menghasilkan metafora linguistik bersifat baharu (*novel*). Faktor pengalaman dan pengetahuan berkaitan kedua frasa ini telah menerbitkan metafora konseptual KEHIDUPAN ADALAH SEBUAH PERJALANAN.

Seterusnya padanan (2) {ATL6.62-64} dalam BP adalah seperti berikut :

Saleh voyait comme une tombe ouverte sur son chemin, une grande tombe qui allait engloutir Lijah, Sabut, Leha, Thani, Seman et Melan.

[terjemahan literal : Saleh nampak seperti satu kubur terbuka di atas jalannya, sebuah kubur besar yang akan menelan Lijah, Sabut, Leha, Thani, Seman et Melan.

Ayat yang pada asalnya merupakan ayat yang kompleks ini telah dicantumkan menjadi struktur ayat yang lebih ringkas tanpa menjelaskan sama sekali makna kandungan asal dalam data BM. Pengkaji mendapati wujudnya padanan yang hampir tepat dengan BM dari segi pemilihan kata. Kandungannya terpelihara kerana pemilihan leksikal yang sama dengan BM. Ia seolah-olah diterjemah secara literal. Apabila kandungannya sama, leksikalnya juga hampir sama dan akibatnya, metafora konseptual KEHIDUPAN ADALAH SEBUAH PERJALANAN turut dikekalkan.

KEHIDUPAN ADALAH SATU PEPPERANGAN → *LA VIE, C'EST UNE GUERRE*

Kedua-dua data di dalam jadual 3 menunjukkan pengaruh Metafora Peperangan ke atas minda dan pemikiran orang Melayu. Penggunaan tema peperangan bagi menerangkan tentang kehidupan mereka bukan secara rawak atau secara kebetulan dan bukan juga hanya retorik semata-mata.

JADUAL 3. Data KEHIDUPAN ADALAH PEPERANGAN

Bil	Kod	BM	BP
3	{RSJ4.255}	Tiap musuh yang akan membawa dia dan anak-anak ke jurang kelaparan akan ditentang sampai tercabut nyawa dari badan	Tout ennemi qui tenterait de la précipiter ainsi que ses enfants dans l'abîme de la faim, elle l'affronterait jusqu'à en user le dernier souffle de son corps <i>*terjemahan.literal: Setiap musuh yang cuba membawanya dan juga anak-anaknya ke dalam jurang kelaparan, dia akan menentang sehingga habis nafas terakhir daripada badannya.</i>
4	{RSJ4.256-7}	Setiap bencana alam akan dilawan sampai kalah atau sampai menang . Hidup tidak akan berguna lagi kalau padi dalam setiap petak yang berjumlah empat belas relung itu habis menjadi hampa	Elle combattrait chacune de ces calamités de la nature jusqu'à la défaite ou jusqu'à la victoire. A quoi servirait de vivre si chacune des parcelles qui couvraient leurs quatorze relong se révérait vide, le riz anéanti ? <i>*terjemahan.literal: Dia akan melawan setiap satu daripada bencana alam sehingga kalah atau sehingga menang. Apa guna hidup jika setiap satu daripada petak yang meliputi empat belas relung mereka menjadi kosong, beras menjadi rosak ?</i>

Peperangan dipilih kerana mengandungi pelbagai komponen yang membentuk konsepnya. Antara komponen yang paling utama ialah setiap peperangan sekurang-kurangnya melibatkan dua pihak: yang menentang dan yang ditentang dan ia boleh berakhir sama ada dengan kemenangan atau kekalahan. Pihak yang beroleh kemenangan akan berkuasa ke atas pihak yang kalah, merampas harta benda mereka, meluaskan lagi wilayah mereka serta lebih terjamin kehidupannya. Sebaliknya, kekalahan bererti kehilangan harta benda, tanah, kuasa, maruah dan juga nyawa.

Data (3) yang diambil daripada *Ranjau Sepanjang Jalan* menunjukkan bahawa konsep Peperangan telah ‘mentadbir’ pemikiran dan dikaitkan secara langsung dengan realiti kehidupan sehari-hari.

- (3) Tiap **musuh** yang akan membawa dia dan anak-anak ke **jurang kelaparan** akan **ditentang sampai tercabut nyawa dari badan**.

- DSR KEHIDUPAN: kehidupan (secara implisit melalui rasa lapar yang hanya ada pada manusia dan haiwan)
- DS PEPERANGAN: “mujahidin telah berjaya menghalang kemaraan musuh yang ketika itu sedang menuju timur bukit Kasyif yang terletak di selatan Semenanjung Gaza”(www.palestinkini.com)
- Pemetaan umum: KEHIDUPAN ADALAH PEPERANGAN
- Hubungan spesifik: cabaran ≈ *musuh yang perlu diperangi secara bersungguh-sungguh*

Berhadapan dengan musuh bukanlah sesuatu yang diinginkan, namun sering kali, demi maruah, harta benda, tanah, rezeki dan sebagainya maka musuh tersebut perlu dilawan habis-habisan. Ujaran di atas memberikan satu gambaran yang mana agen iaitu Jeha dan anak-anaknya telah menetapkan azam dan tekad serta bersemangat waja untuk berlawan dengan penuh berani dalam satu ‘peperangan’ meskipun beliau tidak pasti sama ada boleh menang atau kalah di akhir ‘peperangan’ tersebut.

Dalam (3), *musuh* yang dimaksudkan merujuk kepada segala bentuk halangan dan cabaran yang perlu dilawan bermati-matian yakni ***ditentang sampai tercabut nyawa dari badan***. **Ini kerana jika agen hanya berdiam diri** musuh akan menghalang agen (Jeha) daripada terus bekerja mencari rezeki untuk memberi makan seluruh keluarga. Kegagalan mencari rezeki boleh mengancam kesejahteraan seluruh keluarga Jeha. Tanpa pendapatan, mereka sekeluarga terpaksa menahan lapar dan berisiko diserang penyakit. Penggunaan

metafora ‘Peperangan’ dalam (3) berkait rapat dengan latar kehidupan sebenar kerana peperangan-perangan besar yang telah berlaku seperti Perang Dunia Pertama dan Kedua telah meninggalkan impak yang besar kepada emosi dan minda manusia. Kesusahan hidup semasa perang dunia terpahat kemas, berakar umbi dalam sistem konseptual masyarakat sehingga sebahagian daripada sifat peperangan yang paling menonjol dipetakan pula kepada suasana dan keadaan hidup masyarakat dalam dunia sebenar pasca peperangan. Segala jenis cabaran dan ujian kehidupan membentuk konsep musuh yang perlu ditangani dengan cekal dan berani. Justeru daripada data ini, terbit satu metafora konseptual iaitu CABARAN KEHIDUPAN ADALAH MUSUH DALAM PEPERANGAN.

Pemerhatian awal versi BP bagi data (3) menunjukkan, dari segi padanan kognitif ia hampir sama dengan BM di mana penggunaan leksikal yang mempunyai makna yang sama dikenalkan. Ini adalah satu pembuktian linguistik bahawa konsep KEHIDUPAN mampu diperihalkan menggunakan konsep Peperangan dalam kedua-dua bahasa iaitu BM dan BP.

Tout ennemi qui tenterait de la précipiter ainsi que ses enfants dans l'abîme de la faim, elle l'affronterait jusqu'à en user le dernier souffle de son corps.

*terj.lit. Setiap musuh yang cuba membawanya dan juga anak-anaknya ke dalam jurang kelaparan, dia akan menentang sehingga habis nafas terakhir daripada badannya.

Selain itu, data BP dikesan mengandungi satu lagi metafora konseptual iaitu KEHIDUPAN ADALAH BEKAS. Metafora BEKAS dikesan melalui frasa ***user le dernier souffle de son corps*** yang diterjemahkan sebagai ‘habis nafas terakhir daripada badannya’. Badan dianggap sebagai satu bekas yang diisi dengan nafas, unsur penting bagi setiap makhluk yang hidup. Apabila tiada lagi nafas dalam badan bermakna kehidupan juga telah berakhir.

Dalam data BM terdapat kata leksikal ***tercabut*** yang bermaksud sesuatu yang ditarik keluar daripada satu permukaan atau bekas agar terpisah daripada tempat asalnya. Bagaimanapun padanan dalam BP didapati sedikit berbeza. Daripada terjemahan literal yang diberikan, data BP memilih untuk menunjukkan **penyusutan dari segi intensiti tenaga** yang dapat ditaakul daripada penggunaan frasa ***jusqu'à en user le dernier soufflé***. Penggunaan frasa ini dapat mewakili metafora primer BANYAK ADALAH DI ATAS, KURANG ADALAH DI BAWAH. Ini kerana apabila manusia kurang tenaga bermakna badan semakin lemah dan secara perlahan-lahan daripada badan berubah posisi: daripada kedudukan vertikal badan akan beralih kepada posisi horizontal iaitu berbaring seperti yang berlaku apabila seseorang manusia meninggal dunia.

Secara umumnya bagi data (3) di dalam jadual 3, pengkaji mendapati kedua-dua ujaran BM dan BP menunjukkan wujudnya satu objektif yang mahu dicapai oleh Jeha dan anak-anaknya iaitu iaitu ‘menghalang kelaparan’ dan ini dicapai hasil daripada usaha yang bersepdu dan berterusan, azam yang kuat serta kesediaan diri untuk melakukan pengorbanan.

- (4) Setiap bencana alam akan **dilawan** sampai **kalah** atau sampai **menang**. Hidup tidak akan berguna lagi kalau padi dalam setiap petak yang berjumlah empat belas relung itu habis menjadi hampa
- DSR KEHIDUPAN: kehidupan
- DS PEPERANGAN: Kalah dan menang tidak menjanjikan sebarang keuntungan. Dalam peperangan, kalah menjadi abu, menang menjadi arang (www.utusanmalaysia.com)
- Pemetaan umum: KEHIDUPAN ADALAH PEPERANGAN
- Hubungan spesifik: halangan ≈ bencana alam yang merosakkan hasil padi menjadi halangan kepada punca rezeki untuk hidup.

Dalam data (4), tiada penanda leksikal yang menyebut “perang” secara jelas dan terang. Namun terdapat tiga leksikal utama iaitu *lawan*, *kalah* dan *menang* yang mempunyai korelasi kuat dengan konsep Peperangan. Seperti yang telah diuraikan di atas, apabila berlaku peperangan atau pertempuran, musuh perlu dilawan dengan penuh berani meskipun pada peringkat awalnya kedua-dua pihak tidak tahu siapa yang akan menang dan siapa yang akan kalah. Itu tidak menggugat semangat juang dan lawan di antara pihak-pihak terbabit. Hal ini kerana kemenangan memberi peluang untuk meneruskan kehidupan manakala kekalahan mengakibatkan ruang untuk kelangsungan hidup menjadi terbatas dan berisiko menjadi tawanan pihak yang menang. Justeru, untuk meneruskan kehidupan yang bebas dan merdeka setiap musuh yang datang sama ada manusia atau entiti lain seperti haiwan, bencana alam dan sebagainya perlu ditentang.

Berdasarkan konteks, ujaran ini dapat ditafsirkan seperti berikut: Apabila sesuatu konflik sesama insan tercetus, kita sering menggunakan budi bicara dan memilih jalan rundingan. Ini dilakukan untuk mencari perdamaian agar kedua-dua belah pihak berada dalam situasi menang-menang. Keadaan sedemikian mustahil dilakukan dengan bencana alam. Apabila berlakunya bencana alam seperti banjir, gempa bumi, kemarau dan lain-lain, tidak mungkin senjata konvensional seperti pistol, senapang, meriam, jet pejuang, peluru berpandu dan lain-lain dapat digunakan. Bencana alam telah membuktikan kuasanya melangkaui jangkaan manusia seperti peristiwa tsunami di Aceh (2004) dan Jepun (2011) serta banjir di Australia (2010). Begitu juga serangan-serangan virus berbahaya seperti denggi dan H1N1 telah terbukti menjadi faktor penyumbang kepada kadar kematian yang tinggi dalam kalangan manusia. Inilah fokus utama yang cuba diketengahkan dalam data di atas. Tanpa sebarang senjata, sudah pasti tenaga daripada tulang empat kerat menjadi sandaran kepada Jeha namun itu tidak melunturkan semangat wanita kampung sepertinya. Kudrat Jeha terhad tetapi demi kehidupan yang perlu diteruskan serta padi yang menjadi sumber rezeki, Jeha pantang berundur. Jika bencana alam berjaya menguasai padinya, bererti Jeha akan kehilangan punca pendapatan dan menjelaskan kehidupannya seisi keluarga.

Padanan data (4) dalam BP.

Elle combattrait chacune de ces calamités de la nature jusqu'à la défaite ou jusqu'à la victoire. A quoi servirait de vivre si chacune des parcelles qui couvraient leurs quatorze relong se révérait vide, le riz anéanti ?

*terj.lit. Dia akan melawan setiap satu daripada bencana alam sehingga kalah atau sehingga menang. Apa guna hidup jika setiap satu daripada petak yang meliputi empat belas relung mereka menjadi kosong, beras menjadi rosak ?

Padanan (4) dalam BP berjaya mengekalkan intipati kognitif yang sama. *Calamité de la nature*, *défaite* dan *victoire* disatukan di bawah *combattre* iaitu melawan atau menentang yang merupakan padanan tepat kepada item-item leksikal dalam BM. Perbezaan yang ketara dikesan terdapat pada ragam dan jenis ayat yang digunakan. Jika data BM menggunakan ragam ayat pasif dan ayat penyata, senario berbeza didapati dalam data BP yang menggunakan ayat aktif dan ayat tanya. Namun demikian, intisari dan elemen kognitif masih dikekalkan dalam data BP. Justeru, metafora Peperangan didapati mempunyai impak yang signifikan dalam minda penutur kedua-dua bahasa ini.

Kedua-dua data ujaran KEHIDUPAN ADALAH PEPERANGAN dan pemetaan konseptual yang mendasari kedua-dua data ini menunjukkan persamaan di antara corak pemikiran orang Melayu dan orang Perancis. Hal ini tidak berlaku secara rawak tetapi dipengaruhi oleh faktor-faktor sepunya seperti faktor sejarah lampau yang sangat mengesankan dalam jiwa nurani orang Melayu dan Perancis.

MOTIVASI KEPADA METAFORA PEPERANGAN

Kedua-dua negara iaitu Malaysia dan Perancis pernah melalui detik-detik sukar dan perit ketika tercetusnya dua peperangan terbesar dalam sejarah kemanusiaan iaitu Perang Dunia Pertama (1914-1918) dan Perang Dunia Kedua (1939-1945). Pengalaman yang dilalui semasa peperangan ini meninggalkan kesan yang mendalam kepada kehidupan manusia secara keseluruhan. Ramai yang menanggung kesengsaraan, kehilangan ahli keluarga dan harta benda sehingga ada yang terpaksa meninggalkan tanah air dan berhijrah ke negara lain untuk menyelamatkan diri. Kedua-dua negara iaitu Malaysia dan Perancis pernah melalui detik-detik sukar dan perit ketika Perang Dunia Pertama (1914-1918) dan Perang Dunia Kedua (1939-1945). Pengalaman yang dilalui semasa peperangan ini meninggalkan kesan yang mendalam kepada kehidupan manusia sejagat.

Melalui perbincangan contoh-contoh data yang ditunjukkan, ternyata metafora mampu meninggalkan kesan atau *metaphorical entailment* dengan memberikan watak atau karektor kepada satu sistem yang koheren dalam satu konsep metafora tertentu dan juga kepada ujaran metafora yang mewakili konsep-konsep berkenaan (Lakoff & Johnson, 1980). Kesisteman metafora ini telah mengubah pandangan daripada hanya sekadar “kelompok bahasa-bahasa indah dan kreatif” kepada satu “proses mental” yang berlaku dalam akal fikiran manusia.

KEHIDUPAN ADALAH SATU PERJUANGAN → *LA VIE, C'EST UN COMBAT*

Data yang dibincangkan di dalam jadual 4 merupakan petikan daripada *Angin Timur Laut* dan *Ranau Sepanjang Jalan*. Dalam bahagian ini DS yang difokuskan ialah Perjuangan. Dengan mengambil Perjuangan sebagai DS, dapat dikatakan setiap manusia merupakan seorang pejuang yang bersemangat waja, sabar, cekal dan tabah hingga ke akhir hayatnya. Dengan kata lain semangat juang adalah sebahagian daripada tuntutan kehidupan.

JADUAL 4. Data KEHIDUPAN ADALAH PERJUANGAN

Bil	Kod	BM	BP
5	{ATL1.1-5}	HIDUP ini perjuangan. Perjuangan itu manusia. Perjuangan itu laut. Perjuangan itu: menchari makan untuk anak bini. Dan sa-tiap perjuangan itu memerlukan tenaga.	Pour vivre il faut lutter. L'homme doit se battre pour nourrir femme et enfants. se battre avec la mer, pour nourrir femme et enfants. Il lutte avec les forces de son corps. *terjemahan.literal: Untuk hidup perlu bertarung. Manusia perlu berjuang untuk memberi makan isteri dan anak-anak. Berjuang dengan laut untuk memberi makan isteri dan anak-anak. Dia berjuang dengan kekuatan pada badannya.
6	{RSJ6.6-7}	Besok akan berjuanglah mereka selama beberapa bulan. Dan selagi padi tidak masuk jelapang dengan selamat selagi itulah perjuangan belum habis-habis.	Demain leur combat commencerait et ce combat dureraut plusieurs mois. Et tant que le riz ne serait pas rentré dans le grenier, enfin en sûreté, de tout ce temps le combat ne serait pas vraiment terminé. *terjemahan.literal: Esok perjuangan mereka akan bermula dan perjuangan ini akan berlanjutan selama beberapa bulan. Dan selagi beras belum dimasukkan ke dalam jelapang, akhirnya dengan selamat, sepanjang masa itu perjuangan belum benar-benar berakhir.

Data (5) yang diambil daripada *Angin Timur Laut* merupakan ayat pertama daripada novel berkenaan.

- (5) HIDUP ini perjuangan. Perjuangan itu manusia. Perjuangan itu laut. Perjuangan itu: menchari makan untuk anak bini. Dan sa-tiap perjuangan itu memerlukan tenaga.
- (i) DSR KEHIDUPAN: kehidupan
- DS PERJUANGAN: Sungguhpun begitu perjuangan Tengku Mahmood Mahyideen dan Tuan Guru Haji Sulung telah diteruskan generasi muda Patani (www.utusanmalaysia.com).
- Pemetaan umum: KEHIDUPAN ADALAH PERJUANGAN
- Hubungan spesifik: kehidupan ≈ *untuk mencari rezeki cabaran dari pelbagai arah* perlu dihadapi dengan semangat yang kental dan tabah hati.

Perjuangan secara ringkas adalah tindakan berjuang sama ada merebut, mencapai atau mempertahankan sesuatu. Ia berbeza daripada konsep Peperangan yang lazimnya melibatkan aktiviti kemaujudan seperti aktiviti fizikal yang keras, penggunaan senjata yang pelbagai jenis, memerlukan strategi yang rapi dan akan terdapat mangsa cedera dan mati. Perjuangan berlainan sedikit sifatnya. Seseorang boleh memilih untuk berperang kerana itulah kaedah perjuangannya. Sebahagian orang pula lebih percaya kepada rundingan dan perbincangan dan itulah wadah perjuangan yang mereka pilih. Oleh itu perjuangan terbahagi kepada dua kaedah: perjuangan melalui wadah peperangan dan perjuangan melalui rundingan atau perbincangan. Justeru, usaha yang berterusan tanpa kenal erti penat, jemu dan putus asa diungkapkan dalam bahasa Inggeris sebagai *keep fighting*. Manakala peperangan atau *fight* lebih kepada tindakan untuk melawan pada waktu tempoh dan objektif yang tertentu.

Dalam konteks data (5) ini, empat elemen utama yang membentuk konsep Perjuangan boleh dikenal pasti. Kaedah perjuangan Saleh bukan melalui wadah peperangan tetapi yang lebih utama perjuangan untuk mencari pendapatan bagi menyara keluarga. Pertama, agen (iaitu manusia), lawannya (iaitu laut), tujuannya (iaitu untuk memberi makan kepada seluruh ahli keluarga) dan senjatanya (iaitu tenaga). Sebagai nelayan, laut adalah sebagai premis bagi Saleh mencari rezeki. Laut yang luas itu berperanan sebagai teman dengan memberi rezeki kepada Saleh sekeluarga, tetapi kadang kala ia bertukar menjadi lawan yang banyak memberi tekanan dan membawa bahaya kepada Saleh. Namun itu semua sama sekali tidak menggugat semangat dan keberanian Saleh. Saleh bekerja keras untuk menyara keluarga dengan kudrat yang terbatas. Saleh memahami kehidupannya ini dalam konsep perjuangan. Ini bermakna beliau perlu bersedia untuk menghadapi segala cabaran dan masalah yang mendatang. Setiap satu ditangani dengan kekuatan mental, fizikal dan rohani yang tinggi. Pendek kata Saleh sentiasa bersiap siaga dari segenap sudut untuk berhadapan dengan seterusnya yang mungkin muncul dari pelbagai penjuru.

Saleh dan keluarganya adalah gambaran orang Melayu pada suatu ketika dahulu. Kebanyakan di antara mereka hidup ala kadar dan sangat berkompromi dan boleh bertolak ansur dalam banyak perkara. Malahan jauh sekali untuk bermegah atau menunjuk-nunjuk. Mereka mencari sesuap nasi untuk meneruskan kehidupan yang sementara ini. Oleh itu jika ada sesuatu perkara yang menghalang nasi daripada sampai ke mulut ahli keluarga, mereka tidak dapat berkompromi lagi. Makanan dan minuman serta pakaian dan tempat tinggal adalah keperluan asas untuk semua manusia dan seandainya terhalang, mereka tidak ragu-ragu berjuang untuk hak yang paling asas itu.

Pour vivre il faut lutter. L'homme doit se battre pour nourrir femme et enfants. Se battre avec la mer, pour nourrir femme et enfants. Il lutte avec les forces de son corps.

*terj.lit. Untuk hidup perlu bertarung. Manusia perlu berjuang untuk memberi makan isteri dan anak-anak. Berjuang dengan laut untuk memberi makan isteri dan anak-anak. Dia bertarung dengan kekuatan pada badannya.

Padanan data (5) menunjukkan perubahan dari segi gaya penyampaian, walau bagaimanapun, ia sama sekali tidak mengganggu inti pati kandungan asal dalam BM. Dalam

data BP, padanan tersebut diperincikan dan berlaku pengulangan. Jika kata nama perjuangan digunakan dalam BM, BP lebih selesa dengan penggunaan dua kata kerja berbeza iaitu *lutter* ('bertarung') dan *se battre* ('berperang').

Gaya penyampaian dalam BP menunjukkan bahawa perjuangan itu sesuatu yang sangat perlu dalam hidup ini. Ia dinyatakan melalui penggunaan dua kata kerja yang menunjukkan kewajipan dan keperluan iaitu *falloir* dan *devoir*. Frasa ***il faut lutter*** menggunakan kata kerja *falloir* bermaksud wajib atau perlu berjuang, diikuti dengan ***L'homme doit se battre***. Frasa ini menjadi satu bentuk penegasan kepada ayat yang sebelumnya sambil dinyatakan objektifnya iaitu untuk memberi makan kepada anak dan isteri ***pour nourrir femme et enfants***. Oleh itu seseorang wajib berjuang untuk hidupnya sedangkan dalam BM, ia lebih kepada satu bentuk pernyataan bersifat umum semata-mata. Daripada penggunaan kedua-dua kata kerja ini dapat difahami agen (manusia) mendapat tenaga dan kekuatan daripada luar yang menggesa agen untuk melaksanakan tindakan berjuang demi mendapatkan rezeki buat keluarganya.

Data yang terakhir ialah data (6).

- (6) Besok akan **berjuanglah** mereka selama beberapa bulan. Dan selagi padi tidak masuk jelapang dengan selamat selagi itulah **perjuangan** belum habis-habis.
(i) DSR KEHIDUPAN: kehidupan
DS PERJUANGAN: Ikhwan Muslimin Mesir berikrar akan terus berjuang bagi mengembalikan hak dan kebebasan seluruh rakyat negara itu sejak sekian lama dinafikan oleh rejim Mubarak (www.utusanmalaysia.com)
Pemetaan umum: KEHIDUPAN ADALAH PERJUANGAN
Hubungan spesifik: perjuangan ≈ *bekerja dengan penuh komitmen dan bersungguh-sungguh dari mula pekerjaan hingga ke akhirnya.*

Sebuah perjuangan merupakan aktiviti atau proses yang berlaku secara berterusan dan mengambil masa yang panjang. Apabila berjuang seseorang perlu memberikan komitmen dan menunjukkan kesungguhan dari peringkat permulaan hingga ke tahap akhir.

Agen yang merujuk kepada 'mereka' dalam konteks data ini akan memulakan perjuangan mereka pada keesokan hari serentak dengan permulaan musim menanam padi. Mereka berjuang untuk mendapatkan padi; oleh itu tugas menyediakan tapak sawah, menyemai benih, memindahkan anak padi ke petak-petak sawah, menjaga anak padi hingga berbuah, menuai, menjemur sehingga akhirnya menyimpan padi di dalam jelapang itu dianggap satu perjuangan bagi agen. Hakikatnya itulah rutin bekerja dan pekerjaan yang tidak dapat dielakkan bagi seorang pesawah. Usaha yang tidak mengenal erti lelah dan kalah ini distruktur sebahagiannya oleh konsep PERJUANGAN.

Demain leur combat commencerait et ce combat durerait plusieurs mois. Et tant que le riz ne serait pas rentré dans le grenier, enfin en sûreté, de tout ce temps le combat ne serait pas vraiment terminé.

**terj.lit. Esok perjuangan mereka akan bermula dan perjuangan ini akan berlanjutan selama beberapa bulan. Dan selagi beras belum dimasukkan ke dalam jelapang, pada akhirnya dengan selamat, sepanjang masa itu perjuangan belum benar-benar berakhir.*

Situasi padanan BP bagi data (6) pada zahirnya boleh dianggap sebagai satu terjemahan literal. Pemerhatian pada tahap makro bagaimanapun mendapati terdapat perbezaan yang bersifat leksikal. BP kelihatan lebih selesa dengan penggunaan kata nama *combat* yang diulang sebanyak tiga kali dalam petikan di atas bagi mewakili berjuang dan perjuangan. Pencarian definisi *combat* menggunakan kamus dalam talian *Le Trésor de la Langue Française informatisé* (TLFi) memberikan natijah berikut « *lutte dans laquelle sont*

engagés deux ou plusieurs adversaires qui attaquent ou se défendent en faisant usage de tous les moyens dont ils disposent » iaitu pertarungan yang melibatkan dua atau beberapa lawan yang komited untuk menyerang dan mempertahan dengan menggunakan semua keupayaan yang mereka miliki.

Kaedah pengulangan dalam data ini merupakan satu bentuk penegasan tanpa melibatkan pertukaran kategori leksikal yang berbeza-beza. Penegasan sebegini menunjukkan dengan jelas sifat optimis, tekad dan keazaman yang kuat serta ketabahan hati.

RUMUSAN DAPATAN KAJIAN

Kajian ini menggunakan enam data BM dan terjemahannya dalam BP. Perbincangan dalam kajian ini memfokuskan kepada pemetaforaan DSR KEHIDUPAN dan padanannya dalam BP. Ini penting sebagai asas untuk menunjukkan sama ada terdapat ‘keserasian’ atau ‘kelainan’ di dalam minda penutur bahasa-bahasa ini. Jika metafora konseptual tersebut sama dalam BM dan BP, ia berpotensi untuk bersifat sejagat juga, sekurang-kurangnya pada tahap yang lebih umum. Jika metafora konseptual tersebut berbeza, ia pasti dipengaruhi oleh beberapa faktor lain terutama sekali peranan faktor budaya.

Berdasarkan perbandingan yang dilakukan ke atas enam data berkenaan pengkaji mendapati senario yang paling kerap untuk ujaran-ujaran tersebut dapat disimpulkan dalam jadual di bawah:

JADUAL 5. Rumusan dapatan keseluruhan

KEHIDUPAN adalah....	Bil	Bentuk kata	Makna Literal	Makna Figuratif	Metafora Konsepsi
PERJALANAN	(1)	berbeza	berbeza	berbeza	berbeza
	(2)	berbeza	sama	sama	sama
PEPERANGAN	(3)	berbeza	sama	sama	sama
	(4)	berbeza	sama	sama	sama
PERJUANGAN	(5)	berbeza	sama	sama	sama
	(6)	berbeza	sama	sama	sama

Analisis juga mendapati terdapat lebih banyak persamaan daripada perbezaan. Persamaan yang dimaksudkan berlaku pada tahap makna literal, makna figuratif dan pengekalan metafora konsepsi. Perbezaan hanya dikesan berlaku pada ujaran-ujaran linguistik yang digunakan. Kövecses (2005, 2008) berpendapat bahawa metafora bukan sekadar berhubung dengan sistem kognisi manusia tetapi juga budayanya. Sebagaimana budaya yang bersifat dinamik, metafora juga sedemikian dan ia memberi impak kepada bentuk ujaran yang digunakan. Pandangan sebuah masyarakat tentang sesuatu fenomena lazimnya berbeza. Tumpuan yang diberikan oleh masyarakat Melayu mungkin sama atau pun tidak dengan masyarakat Perancis bergantung kepada satu proses yang dinamakan fokus perbezaan pengalaman atau *differential experiential focus* (Kövecses, 2005; 2008).

Menurut Kövecses (2015), persamaan dan perbezaan ini bergantung kepada operasi kognitif yang berlaku dalam minda manusia. Sesetengah masyarakat lebih cenderung untuk menonjolkan aspek tertentu dan meminggirkan aspek lain bukan kerana ia tidak penting tetapi ia bukan keutamaan dalam masyarakat berkenaan. Langacker (1987) telah menyentuh tentang perkara ini yang dinamakan sebagai pentafsiran alternatif atau *alternative construal* yang bermaksud pemahaman tentang situasi yang sama dengan cara yang pelbagai.

Kajian ini mempunyai implikasi dari perspektif bahasa, budaya dan kognisi. Metafora konseptual yang berlaku pada tahap kognisi manusia dimanifestasikan melalui metafora linguistik. Corak atau pola metafora linguistik berkenaan mempengaruhi cara penutur bahasa berkenaan melihat dunia sekeliling dan merasai pelbagai peristiwa yang berlaku (Yu & Jia, 2016).

KESIMPULAN

BM dan BP adalah dua buah bahasa yang secara geografinya terletak jauh di antara satu sama lain di samping tiada pertalian kekerabatan di antara keduanya. Meskipun begitu, kajian menunjukkan bahawa dari segi gaya pemikiran dan pemahaman tentang konsep KEHIDUPAN lebih banyak persamaan daripada perbezaan. Dapatan kajian ini menunjukkan Kaedah Pemetaan berbeza (Mandelblit, 1995) kurang sesuai untuk digunakan. Sesuatu metafora konseptual tidak mempunyai bentuk yang tetap dan ini bermakna kaedah terjemahannya juga tidak boleh bersifat tetap dan atau perlu mengikuti satu kaedah tetap. Pengkaji sependapat dengan Kövecses bahawa kerencaman kaedah penterjemahannya menunjukkan metafora bersifat sangat fleksibel dan sangat bergantung kepada faktor penterjemah dan penguasaan penterjemah tentang budaya kedua-dua bahasa yang terlibat.

Selain itu, kajian ini membuktikan kebenaran hipotesis Kövecses dalam Jadual 1 di atas. Situasi paling kerap berlaku dalam terjemahan metafora adalah bentuk kata yang berbeza, manakala makna literal, makna figuratif dan makna konseptual dikekalkan dalam teks sasaran. Kajian ini juga menyumbang kepada penggunaan kaedah analisis metafora berPola yang masih baharu dan belum dimanfaatkan dengan baik dalam kajian-kajian metafora tempatan. AMP adalah satu pendekatan yang segar dan mapan serta sangat praktikal digunakan dalam kajian korpus yang semakin berkembang di Malaysia

PENGHARGAAN

Kajian ini dibiayai dengan sumber kewangan daripada Projek GGPM-2016-079.

RUJUKAN

- Al-Hassnawi, A.R. (2007). A cognitive approach to translating metaphors. *Translation Journal*, 11(3). Muat turun Ogos 15, 2016, daripada <http://translationjournal.net/journal/41metaphor.htm>.
- Alvarez, A. (1993). On translating metaphor. *Meta*. Vol. 38(3), 479- 490.
- Burmakova, E & Marugina, N.I. (2014). Cognitive Approach to Metaphor Translation in Literary Procedia - Social and Behavioral Sciences. Vol. 154, 527-533.
- Charteris-Black, J. (2004). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. Basingtoke: Palgrave Macmillan.
- Deignan, A. (2005). *Metaphor and Corpus Linguistics*. Amsterdam: John Benjamins.
- Deignan, A. (2006). 'The grammar of linguistic metaphors'. Dlm. A. Stefanowitch & Gries, S.Th, (pnyt.). *Corpus-Based Approaches to Metaphor and Metonymy* (pp. 106-122). Berlin/New York: Mouton de Gruyter.
- Deignan, A. (2008). Corpus Linguistic Data and Conceptual Metaphor Theory. Dlm. Zanotto, M. S., Cameron, L & Cavalcanti, M.C. (pnyt.). *Confronting Metaphor in Use: An Applied Linguistic Approach* (pp149-162). Amsterdam: John Benjamins
- Eubanks, Philip (2000). *A War of Words in the Discourse of Trade: The Rhetorical Constitution of Metaphor*. Carbondale: Southern Illinois University Press.
- Ghazala, H. S. (2012). Translating the Metaphor: A Cognitive Stylistic Conceptualization (English – Arabic). *World Journal of English Language*. Vol. 2(4), 57- 68.
- Gibbs, R. (2006). *Embodiment and cognitive science*. New York: Cambridge University Press.
- Khajeh, Z. & Imran Ho-Abdullah. (2012). Persian Culinary Metaphors: A Cross-cultural Conceptualization. *GEMA Online® Journal of Language Studies*. Vol. 12(1), 69-87.

- Koller, V. (2003) Metaphor Clusters, Metaphor Chains: Analyzing the Multifunctionality of Metaphor in Text. *metaphorik.de* 5, 115-134. Retrieved August 16, 2016 from http://www.metaphorik.de/sites/www.metaphorik.de/files/journalpdf/05_2003_koller.pdf
- Kövecses, Z. (2003). Language, Figurative Thought, and Cross-Cultural Comparison. *Metaphor and Symbol*. Vol. 18(4), 311-320.
- Kövecses, Z. (2005). *Metaphor in Culture: Universality and Variations*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Kövecses, Z. (2008). Universality and Variation in the Use of Metaphor. In N.L. Johannesson & D.C. Minugh (Ed.). *Selected Papers from the 2006 and 2007 Stockholm Metaphor Festivals* (pp 51–74). Stockholm: Department of English, Stockholm University.
- Kövecses, Z. (2015). *Where Metaphors Come From: RECONSIDERING CONTEXT IN METAPHOR*. New York: Oxford University Press.
- Lakoff, G. & Johnson, M. (1980). *Metaphors We Live By*. Chicago: University of Chicago Press.
- López, A.M.R & Llopis, M.A.O. (2010). Metaphorical pattern analysis in financial texts: Framing the crisis in positive or negative metaphorical terms. *Journal of Pragmatics*. Vol. 42(12), 3300-3313.
- Mandelblit, N. (1995). The cognitive view of metaphor and its implications for translation theory. *Translation and Meaning, Part 3*, 483-495.
- Mason, K. (1982). Metaphor and Translation. *Babel*. Vol. 28(3), 140-149.
- Monti, E. (2006). Dwelling upon Metaphors: The Translation of William Gass's Novellas. *Nordic Journal of English Studies*. Vol. 5(1), 117-131.
- Ramli Isnin. (1997). Novel-novel Melayu Mutakhir: Analisis Cerminan Nilai Budaya Bangsa. Dlm. Othman Puteh. (pnyt.). *Teks Cerminan Nilai Budaya Bangsa* (pp. 62-72). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Safarnejad, F., Imran-Ho-Abdullah & Mat Awal, N. (2013). Rendering happiness metaphors: A cognitive analysis from Persian into English. *GEMA Online® Journal of Language Studies*. Vol. 13(2), 193-205.
- Schäffner, C. (2004). Metaphor and translation: Some implications of a cognitive approach. *Journal of Pragmatics*. Vol. 36(7), 1253-1269.
- Sholehah Ishak. (1997). Teks dan Makna dalam Drama Melayu Moden. Dlm. Othman Puteh. (pnyt.). *Teks Cerminan Nilai Budaya Bangsa* (pp. 38-50). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Stefanowitch, A. (2004). HAPPINESS in English and German: A metaphorical-pattern analysis. Dlm. M. Achard & Kemmer, S, (pnyt.). *Language, Culture, and Mind* (pp. 137-149). Stanford University: CSLI Publications.
- Stefanowitch, A. (2006). Corpus-based approaches to metaphor and metonymy. Dlm. A. Stefanowitch & Gries, S.Th, (pnyt.). *Corpus-Based Approaches to Metaphor and Metonymy* (pp. 1-16). Berlin/New York: Mouton de Gruyter.
- Stefanowitch, A & Gries, S.Th. (2006). (Ed.). *Corpus-Based Approaches to Metaphor and Metonymy*. Berlin/New York: Mouton de Gruyter.
- van den Broeck, R. (1981). The limits of translatability exemplified by metaphor translation. *Poetics Today*. Vol. 2(4), 73-87.
- Yu, N. & Jia, D. (2016). Metaphor in Culture: LIFE IS A SHOW. *Cognitive Linguistics*. Vol. 27(2), 147-180.

Sumber internet:

- www.prpm@dbp.gov.my [dicapai pada 8 Mac 2018]
- www.palestinkini.com [dicapai pada 8 Mac 2018]
- www.utusanmalaysia.com [dicapai pada 9 Mac 2018]

PENULIS

Suziana Mat Saad (PhD) adalah pensyarah kanan di Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia. Beliau mengkhusus dalam bidang pengajaran bahasa Perancis dan mempunyai minat mendalam dalam kajian metafora Melayu-Perancis.

Nor Hashimah Jalaluddin (PhD) adalah profesor di Program Linguistik, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia. Beliau mengkhusus dalam bidang semantik. Beliau telah menggagaskan semantik inkuisitif (2014) dengan mengaitkan data sebenar, teori, kognitif, falsafah dan budaya demi mencari akal budi penuturnya.

Imran Ho Abdullah adalah profesor dalam bidang Linguistik Kognitif dan Linguistik Korpus di Pusat Literasi dan Transformasi Sosiobudaya, Fakulti Sains Sosial dan Kemanusiaan, Universiti Kebangsaan Malaysia. Beliau mengkhusus dalam bidang Linguistik Korpus dan Semantik Silang Budaya / Semantik Kognitif. Beliau turut mempunyai minat mendalam dalam bidang terjemahan serta penggunaan korpus dalam pengajian terjemahan.